

PELLE SNYGG

OCH BARNEN I SNASKEBY

BARNSÅNGSPEL I FYRA SCENER

ORD AF **TANT LIZE**

ÖFVERSÄTTNING FRÅN HOLLÄNDSKAN

*

MUSIK AV
Fru NELLY VAN DER LINDEN VAN SNELREEWARD

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

I och för uppförande af detta barnsångspel torde man vända sig till komponisten, fru d:r Van der Linden vanSnelrewaard i Breda, Holland. * * * * * *

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1904

Förord till den elektroniska utgåvan

Inspirationen till detta barnsångspel från Holland har utan tvekan hämtats från den av **Ottilia Adelborg** (1855-1936) författade och illustrerade barnboken *Pelle Snygg och barnen i Snaskeby* från 1896. Författarinnan är den anonyme **Tant Lize**, musiken är gjord av **Fru Nelly van der Linden van Snelreeward** (1869-1926) medan omslagets illustration bär Ottilia Adelborgs signatur. Verket har digitaliserats av Dramawebben och anpassats till Projekt Runeberg den 25 september 2012 av Ralph E.

PELLE SNYGG OCH BARNEN I SNASKEBY BARNSÅNGSPEL I FYRA SCENER MUSIK AF NELLY VAN DER LINDEN VAN SNELREWAARD.

STOCKHOLM. ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

============
Pris 1 krona.
============

PELLE SNYGG

OCH BARNEN I SNASKEBY

BARNSÅNGSPEL I FYRA SCENER

ORD AF **TANT LIZE**

ÖFVERSÄTTNING FRÅN HOLLÄNDSKAN

*

MUSIK AF

Fru N. VAN DER LINDEN VAN SNELREWAARD

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

STOCKHOLM
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1904

ÖFVERSIKT AF HANDLINGEN.

Barnen i Snaskeby äro smutsiga och slarfviga. De hvarken tvätta eller kamma sig, och deras största fröjd är att plaska omkring i smutsen. Lustigt sjunga de en visa under munter ringdans.

Midt under leken kommer en flicka och berättar den stora nyheten. Hon har sett en främmande gosse, — »ljust och lockigt är hans hår,» och »han var så fin och nätt aj, aj och han var tvättad ock, fy baj.» Då Snaskebybarnen få höra detta, gapskratta de och hälsa Pelle Snygg (så heter främlingen), då han visar sig ibland dem, med ett högljudt och ihållande »fy baj!»

Pelle hälsar icke desto mindre mycket vänligt på dem. Men de skutta omkring, sjungande sin Snaskebyvisa, och visa sitt sinnelag genom att efter upprepade rop af »fy baj» allesammans gå sin väg.

Pelle blir ensam. Han är ledsen öfver tillståndet i Snaskeby och grubblar på, hur han skall kunna åstadkomma en förändring däri. Plötsligt går ett ljus upp för honom, då svampmor och krukfar inträda med sina varor och klaga sin nöd, — ingenting få de sälja! Så snart han får höra, att de vilja lämna Snaskeby, skyndar han fram till dem och öfvertalar dem att stanna. Han vill köpa alla deras svampar och tvättfat.

Svampmor och krukfar stå helt häpna, men Pelles vänliga ansikte inger dem förtroende.

Så kommer äfven den döfve tvålgubben. Pelle rusar full af ifver till honom, glömmande att gubben är döf, och

säger, att hanvill köpa alla hans tvålar. Då tvålgubben icke begriper, gör Pelle genom tecken klart för honom, hvad det är han önskar.

Äfven borstgubben, som klagande utbjuder sina varor och lika litet får sälja något, blir nu tillkallad, och då Pelle gjort sina inköp också hos honom, talar han om för dem, att han har i sinnet att lära Snaskebybarnen renlighet.

Gladt gillande omringa de Pelle, och de fyra gamla visa sin glädje genom att dansa omkring Pelle, under det de lofva att troget hjälpa honom. —

Snaskebybarnen äro åter inbegripna i munter lek. Plötsligt inträder Pelle, lastad med allt det köpta och följd af sina fyra nya vänner.

Genast upphöra barnen med sin lek och börja retsamt uppstämma sin älsklingsvisa med de vanliga ropen af »fy baj» till Pelle. Han låter dem hållas en stund, men helt oväntadt griper han en af de smutsigaste pojkarna och börjar, då de andra skyndsamt tagit till flykten, tvätta ren honom med tillhjälp af sina fyra vänner.

Då hufvud och händer äro rena, lämnar Pelle gossen åt tvålgubben, som, följd af borstgubben, tar honom med sig för att bada honom. Barnen komma tillbaka och omringa Pelle och hans medhjälpare, spefullt sjungande sin Snaskebyvisa. Då kommer borstgubben tillbaka med den nu alldeles rentvättade pojken och visar honom för hans kamrater sägande:

»Hören barn i denna stad, så fin blir man af ett bad!»

»Bara af ett bad!» — upprepa de och stirra förbluffade på gossen.

***

Gladt skiner solen öfver Snaskeby.

Snygghet, ordning och välstånd ha efterträdt den forna smutsen och fattigdomen, — allt ser trefligt och välmående ut.

Belåten sitter Svampmor och stickar utanför sin stuga. Krukfar och borstgubben, synbarligen i goda omständigheter, stå och pratautanför sin. På den öppna platsen råder ifrig verksamhet. Flickor sy och sticka, yngre barn leka. Flickorna taga i ring under munter sång; en liten flicka sjunger en vaggvisa för sin docka.

Då storma gossarna under högljudda hurrarop in från badhuset — med hvilket Snaskeby blifvit riktadt och besjunga i glädtig sång badets nöjen. Svampmor ser strålande på den allmänna glädjen och förklarar, att allt i Snaskeby »har fått ett annat skick, se’n Pelle Snygg till gäst vi fick». Pelle inträder, barnen omringa honom och sjunga:

»Lefve Pelle Snygg!» Renligheten har segrat.

*

PERSONER:

PELLE SNYGG.

SVAMPMOR.

KRUKFAR.

BORSTGUBBEN.

TVÅLGUBBEN.

En flicka (som förkunnar Pelles ankomst).

En gosse (»Då är han kanske snart nog här»).

En annan gosse (»Där är han re'n»).

En annan flicka (Solo i tvättvisan).

En tredje flicka (Vaggvisan).

Barn från Snaskeby.

*

FÖRSTA SCENEN.

Skådeplatsen föreställer en öppen plats i Snaskeby. Smutsiga, trasiga barn komma från alla håll.

Kör af Snaskeby barn:

Vi barn som bo i Snaskeby,
vi tycka inte om vatten, fy,
att tvättas rakt inget nöje är,
och kammen är bara till besvär.
Hej hopp!
Nej, stampa i smutsen för hi och hej,
se, det mår man bra af, det skadar ej.
Hej hopp!
För solparasoll ha vi inge' bruk,
för vi hålla oss själfva med linperuk.
Trala, la lira.

En flicka:

Håll upp ett tag med sången!

Kör:

Håll upp!

Flickan:

Håll upp ett tag med sprången!

Kör:

Håll upp!

Flickan:

Om ni nu tysta stå,
ni nytt ska höra få.

Kör:

Tyst; tyst!

Flickan:

Jag såg en gosse nyss så grann —

Kör:

Hvar då!

Flickan:

Långt bort ifrån visst kommer han.

Kör:

Åh hå, hå!

Flickan:

Han var så fin och nätt aj, aj!
Och han var tvättad ock, fy baj!

Kör:

Fy baj!

Flickan:

Hans tröja var så ren och hvit,
och hvit som snö var ock hans byx;
och ljust och lockigt var hans hår
och kammadt med, hvad tycks?

Kör:

Fy baj!

Flickan:

Han tittade med en grimas
på mig, och sa: »Oh hu!
ä’ alla här så smutsiga
i Snaskeby som du?

Kör:

Fy baj!

En gosse:

Då är han kanske snart nog här!

En annan gosse:

Där är han re’n, så fin han är!
Han badar visst hvarenda dag, —
den passar icke i vårt lag!

Alla:

Den passar icke i vårt lag!

Gossarna:

Hvad vill den granna sprätten då?
Kom pojkar, han skall respass få!

Kör:

Fy baj!

Pelle Snygg:

God dag, jag heter Pelle Snygg,
och jag kommit just i dag
för att leka med er så glad och trygg
i detta muntra lag.
Men när jag närmre er beser,
så märker jag till slut,

att just som snaskegrisen där
så se ni alla ut!

Kör:

Så se vi ut!

En pojke (härmar Pelle):

Kamrater, ha ni väl förstått?
En ny magister ha vi fått;
och han skryter ju så morsk och kry,
som vor’ han kung i Snaskeby!

Kör:

Hvad vill du här? Gå bort med dej!
Ty här hos oss du passar ej.

(Rusa emot Pelle.)

Du är ju tvättad du, än se’n?
Du har ej linperuk, nej men!
Du är så fin, så grann, så ny,
Du får ej bli i Snaskeby.

En gosse:

Ack, låt den dumma pojken stå,
och kom, så leka vi
och dansa muntert uti ring
och stämma lustigt i:
Hej hopp!

Alla:

Ja, låt den dumma Pelle stå,
låt oss leka gladelig:
Hej hopp!

För solparasoll ha vi inget bruk,
för vi hålla oss självfva med linperuk.
Trala tralira.

(Till Pelle:)

Fy baj!

(Ridån faller.)

*

ANDRA SCENEN.

Samma plats. Pelle ensam, försänkt i tankar. Sedan komma Svampmor och Krukfar från skilda håll och möta hvarandra.

Svampmor:

Se Krukefar, hur står det till?

Krukfar:

Ack, kära Svampmor, inte bra!

Båda:

Ack, vatten är, kort och godt,
för ungarna här allt för vått!

Krukfar:

Och ingen mer ett tvättfat köper!

Svampmor:

Med svamparna jag fåfängt löper!

Båda:

Ej någon vänligt på oss ser:

Ack nej, hit går jag aldrig mer.

Pelle:

Å nej, go' vänner gå ej bort,
jag er behöfver båda;
tro mig, ack, tro mig på mitt ord,
mer skall ni strax få skåda.

Gif alla edra svampar hit,
min bästa Svampefru!
Och alla edra kannor, ni,
Krukefar, hjälp mig nu!

Svampmor:

Allesamman?

Krukfar:

Hvilken gamman!

Båda:

Kära barn, hvad skall du göra?
Ha vi väl förstått dig rätt?
Skall du ställa till stor tvätt?

Krukfar: (till Svampmor)

Kanske han oss narrar blott?

Svampmor:

Nej, han småler ju så godt,
ser så vänlig ut och rar,
narras visst ej, Krukefar!

Pelle:

Nej, det kan ni lita på,
snart ni saken ska' förstå!
Vänta, — säg, hvem kommer där?
Tvålar visst den gubben bär.

Svampmor:

Ja, det är min svåger Tom,
han är både döf och stum.

Pelle: (glömmer att gubben är döf)

Tvålfar, Tvålfar, Tvålfar,
gif mig om du har

stora, stora stycken tvål,
gif mig, är du rar.

(Tvålgubben räcker honom vänligt tvålarna.)

Tack, min snälla gubbe, tack,
här du pengar har;
titta, är det riktigt, far?
Se, har jag räknat rätt?

Borstgubben: (kommer med sina varor)

Köp borstar, köp!
Köp borstar och kammar, köp!
Oj, oj! Här är förtjänsten skral,
jag intet sälja får.

(Ropar:)

Köp borstar, köp!
Köp borstar och kammar, köp!

(För sig:)

Här blir jag icke längre kvar,
till fjärran land jag drar.

(Ropar åter:)

Köp borstar och kammar, köp!

(Får se Pelle:)

Nej, sicken vacker gosse,
som står hos Krukefar;
han ser för nätt och prydlig ut
och fina lockar har.

Jag ser han plär ej vatten sky, han hör nog ej till Snaskeby.

(Lifligare:)

Köp borstar, köp!

Pelle:

Kära, bästa Borstefar, du kom just till pass.

] en blink du genast blir kvitt ditt hela lass.

Gif mig dina borstar mjuka, hårda om hvarann; äfven kammar svarta, hvita, godt jag bruka kan.

(Borstgubben ger honom borstar och kammar.)

Pelle:

Tack så mycket, Borstefar, hör nu hvilken plan jag har!

Den gäller Snaskebarnen här, renlighet jag snart dem lär!

Jag skall dem kamma, jag skall dem tvätta, låta dem i vatten skvätta, tills i Snaskeby, så glad, en och hvar tar sig ett bad!

(Svampmor, Krukfar och Borstgubben instämmande:)

Tills i Snaskeby, så glad, en och hvar tar sig ett bad!

Ja, ja!Pelle och Svampmor: Hurra, hurra för Krukefar, de hjälpa mig, nu är jag trygg, de följa med mig hvart jag gär, de följa tätt i mina spår.

Hurra!

Krukfar och Borstgubben: Hurra, hurra för Pelle Snygg, vi hjälpa dig, var du blott trygg. Vi följa med dig hvart du går, vi följa tätt i dina spår.

Hurra!

(Ridån faller.)TREDJE SCENEN.

Samma plats; alla barnen äro på scenen, dansande.

Kör: .

Hejsan, hejsan, hoppsansa, låt oss lustigt sjunga; hejsan, hejsan, hoppsansa.

Mens vi äro unga, binda vi en brokig krans, svinga vi i lustig dans.

Per skall midt i ringen stå, välja sig en flicka så:

»Det gick en gosse på ängen grön,

allt i sommarens dar,

han tog vid handen en flicka skön,

allt i sommarens fagra dar,

allt i sommarens dar.»

Hejsan, hejsan, hoppsansa, låt oss lustigt sjunga, hejsan, hejsan, hoppsansa, mens vi äro unga.

(Pelle inkommer. Barnen sjunga för att reta honom:)

Vi barn som bo i Snaskeby, vi tycka inte om vatten, fy!

Att tvättas rakt inget nöje är, och kammen är bara till besvär.

Fy baj!För solparasoll ha vi inget bruk, för vi hålla oss själfva med linperuk.

Trala, trala, la lira.

(Pelle griper en pojke, de andra barnen fly.) Pelle: (ifrigt och brådskande)

Svampmor, hit!

Gno med fiit!

(Till Krukfar:)

Du ett fat, håll parat!

Pojke, sprattla ej, var stilla, annars kan det gå dig illa!

Svampmor, hit, gno med flit! etc.

(Tvålgubben kommer med ett rep.)

Svampmor och Krukfar:

Ser man på, tack ska du ha!

Tvålfarsgubbe, det var bra!

Nu vi binda fast den styggen hårdt om armarna och ryggen.

Pelle:

Hör du pys, låt bli att tjuta, med mig går det ej an att pruta, hör du pys, var tyst, tjut lagom, du skall ändå tvås från topp till tå!

Svampmor, Krukfar och E or st far:

Hör du pys, låt bli att tjuta,

med oss går det ej an att pruta, etc.Pelle:

Örat hit, åhnej, det andra, näsan är ju svart som sot, knäpp nu upp, ja, var så god!

Borstefar, tag hit en sax, håret måste klippas strax.

Här gör jag processen kort, linperuken måste bort.

Nu det felas blott en kam, så kan pojken visas fram.

Borstgubben:

Här har du den!

Pelle:

Tack, min vän!

Alla:

Snart kan pojken visas fram, se så!

Borstgubben:

Ja nu ser han rätt skapiig ut, nu skall han ha ett bad till slut.

(Barnen komma tillbaka.;

Kör af Snaskebybarn:

Vi barn som bo i Snaskeby, etc.

Borstgubben:

(Kommer tillbaka med pojken rentvättad) Känner ni den gossen här?ao

Svampmor:

Ar han icke fin och skär?

Borstgubben:

Hören barn i denna stad!

Så fin blir man af — ett bad!

Barnen: (förbluffade till hvarandra: Bara af ett bad!

(Ridån faller.)

(Tablå.)

Paus.FJÄRDE SCENEN.

Svampmor sitter utanför sin dörr och stickar. Borst-</iibben och Krukfar stå och prata utanför sin.

Tvålgubben tittar på, flickorna arbeta.

Fl ickorna:

Vi knoga hela dagen om, vi skölja, vrida, doppa, sist tvätten vår vi stryka in och stoppa.

Men allt går undan som i fläng, och tiden skall ej fela, när arbetet emellan oss vi dela.

En flicka:

Birgitta sköljer, Karin slår med klappträ, och vår Stina på strecken hänger tvätten upp, den fina.

Låt gå, låt gå med raska tag, att man vår flit må prisa och låt oss sjunga gladeligt en visa!

All a: (stämma i)

Trala la Ja la la.En flicka: (med en docka)

Sof du, min docka Jill, slut dina ögon till, du är visst af leken trött, slumra så sött!

Sof nu så lugnt och godt, mer lilla håller vakt.

Ligg i din bädd så still, käraste skatt!

Sof du, min docka lill,

Sof!

Flickorna:

Se, flickor, nu i solens sken hur tvätten lyser fin och ren;

Trala!

Du kära sol, lys på vår tvätt i da,

i morgon går det då så lätt att dra.

3e'n mangla vi och sti-yka in, hvar lägger sitt i lådan sin.

Skönt, skönt, o, så skönt!

Trala, la la — —

(Gossarna komma från badhuset, glada och upprymda.)

Gossarna:

Hurra, hurra, hurra!

H ur skönt alla dagaratt ta sig ett bad, ett bad!

Att plaska och leka i svala sjön, i sjön!

Att plumsa och hoppa och hufvudet doppa, att plaska och dyka och simma i ring, att plumsa och hoppa och hufvudet doppa, att plaska i svala sjön.

Hurra!

Svampmor: (seende på barnen) Hvad allt dock är förändradt här uti vår goda stad, där förut alla barn vor' rädda för ett bad.

Nu är hvar flicka fin och nätt, hvar gosse är en riktig sprätt.

Ja, allt har fått ett annat skick, se'n Pelle Snygg till gäst vi fick, hvar enda en är fin och ren.

Gossarna och Flickorna:

Huv skönt alla dagar att ta sig ett bad, etc.

(Pelle inkommer.)

Alla:

Lefve Pelle Snygg, lefve Pelle Snygg!Länge må han lefva jubelglad!

Lefve Pelle Snygg, lefve Pelle Snygg! Länge må han lefva jubelglad!

Hurra

(Ridån faller.)

SLUT.